

# ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒՅՑՈՒՆ

«Գյումրու թիվ 1 ավագ դպրոց» ՊՈՎԿ

«Աշակերտական օմքուղամեն» ուսումնական նախագիծ

Ընդունված է 2025 թվականի հոկտեմբերի 28-ին

## ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Սույն կանոնադրությունը սահմանում է Աշակերտների իրավունքների պաշտպանին պաշտոնի նշանակելու և պաշտոնից ազատելու կարգը, լիազորությունները, գործունեության պայմանները և երաշխիքները:

## ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆԸ

Աշակերտների իրավունքների պաշտպանը (այսուհետ՝ «Պաշտպան») ինքնուրույն և անկախ պաշտոնատար անձ է, որը, Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության և օրենքների, ինչպես նաև միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ սկզբունքների ու նորմերի համաձայն, իրականացնում աշակերտների խախտված իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանությունը:

## ՊԱՇՏՊԱՆԻ ԽԾԱՆԱԿՈՒՄԸ

1. Պաշտպանի պաշտոնում ընտրվում է 16 տարին լրացած Հայաստանի Հանրապետության այն քաղաքացին, ով ունի հիմնական կրթություն, մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության բնագավառում անհրաժեշտ գիտելիքներ և իր հասակակիցների շրջանում վայելում է բարձր հեղինակություն:

2. Պաշտպանին ընտրում է Աշակերտական խորհուրդը՝ անդամաների ընդհանուր թվի ձայների 1/2-ից ավելիով: Պաշտոնի նշանակվելիս Պաշտպանը տալիս է հետևյալ երդումը.

*«Ստանձնելով աշակերտների իրավունքների պաշտպանի պարտականությունները՝ Երդվում եմ, հավատարիմ լինելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության ու օրենքներին, հասարակական համակեցության և արդարության սկզբունքներին, պաշտպանել մարդու և քաղաքացու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները: Երդվում եմ, որ պարտականություններս կկատարեմ անաշառ, առավելագույն բարեխղճությամբ և ջանասիրությամբ»:*

3. Պաշտպանը պաշտոնում ընտրվում է 12 ամիս ժամկետով:

Նույն անձը Պաշտպանի պաշտոնում չի կարող նշանակվել միմյանց հաջորդող երկու ժամկետից ավելի:

## ՊԱՇՏՊԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Պաշտպանն իր լիազորություններն իրականացնելիս անկախ է, ենթարկվում է միայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը և օրենքներին, ինչպես նաև միջազգային իրավունքի հիմնարար սկզբունքներին ու նորմերին: Պաշտպանը չի ենթարկվում պետական կամ տեղական ինքնակառավարման որևէ մարմնի կամ պաշտոնատար անձի:

2. Պաշտպանը պարտավոր չէ բացատրություններ տալ, այդ թվում՝ նաև որպես վկա, իր մոտ գտնվող բողոքի կամ փաստաթղթի էռության վերաբերյալ կամ դրանք տրամադրել ծանոթացման այլ կերպ, քան օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով:

## ՊԱՇՏՊԱՆԻ ԴԻՄԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՔԸ

1. Պաշտպանին կարող է դիմել ցանկացած աշակերտ՝ անկախ դասարանից, ուսումնական առաջադիմությունից, բնակության վայրից, սեռից, ռասայից, տարիքից, քաղաքական և այլ հայացքներից ու գործունակությունից
2. Դիմել կարող են դպրոցում տեղադրված արկողիկի միջոցով, ինչպես նաև գործող Էլեկտրոնային հասցեի միջոցով ombudsman1@gmail.com
3. Դիմումները անանուն են, բոլոր դիմումները ենթակա են առանձին ուսումնասիրության
4. Պաշտպանին կարող են դիմել նաև ուսուցիչներ
5. Այլ դպրոցի աշակերտների դիմումները ևս կարող են ընդունվել փաստական հիմքի առկայության դեպքում

## ՊԱՇՏՊԱՆԻ ԶԵԿՈՒՅՑԸ

Յուրաքանչյուր ուսումնական կիսամյակի ավարտին Աշակերտական օմբուդսմենը կազմում և ներկայացնում է գեկույց, որն ուղղված է դպրոցի տնօրինությանը, ուսուցիչներին, աշակերտական: Զեկույցում ամփոփվում են ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված գործունեությունը, ուսումնասիրված խնդիրները, ինչպես նաև դպրոցում աշակերտների իրավունքների և պարտականությունների խախտումների վերաբերյալ արձանագրված դեպքերն ու դրանց լուծման ուղղությամբ ձեռնարկված քայլերը:

Տարեկան գեկույցը կարող է հրապարակվել նաև դպրոցի տեղեկատվական հարթակներում՝ կայքում, սոցիալական մեդիայի էջերում:

### Աշակերտական օմբուդսմենի աշխատանքային խմբի կարգավիճակը

#### Խմբի ստեղծումը

Աշակերտական օմբուդսմենի գործունեությունն ապահովելու համար ստեղծվում է օմբուդսմենի խումբ, որը աջակցում է նրա առաքելությանը՝ ըստ տարվա աշխատանքային պլանի:

#### Խմբի գործառույթները

Օմբուդսմենի խումբը ապահովում է գործունեության կազմակերպչական, խորհրդատվական, տեղեկատվական, վերլուծական և այլ աջակցություններ: Խումբն իրավասու է մասնակցել:

- դիմումների ընդունմանը
- ուսումնասիրմանն ու վերլուծությանը
- հանդիպումների կազմակերպմանը
- կանխարգելիչ և իրազեկման ծրագրերի իրականացմանը

## Խմբի կարգավիճակը դպրոցում

Օմբուդսմենի խումբը գործում է որպես դպրոցական ինքնակառավարման մարմին: Անհրաժեշտության դեպքում կարող են նշանակվել ներկայացուցիչ աշակերտներ տարբեր դասարաններում՝ տեղեկատվության փոխանակումն արագացնելու համար:

## Աշխատանքի ձևաչափը

Խմբի անդամները գործում են կամավորության սկզբունքով՝ ըստ սահմանված ներքին կանոնակարգի: Նրանց կատարած աշխատանքը կարող է գնահատվել դպրոցում սոցիալական ակտիվության, մասնակցության, պատասխանատվության հիմքով:

## Անկախության և պաշտպանվածության երաշխիքներ

Խմբի անդամները և օմբուդսմենը իրավունք ունեն իրականացնել իրենց պարտականությունները անկախ և առանց միջամտության: Նրանք չեն կարող ենթարկվել ձնշման՝ ներկայացված կարծիքների, բարձրաձայնած խնդիրների, առաջարկությունների կամ իրականացրած գործողությունների համար:

## Եզրափակիչ դրույթներ

1. Սույն կանոնադրությունը վերահսկվում և կիրառվում է Գյումրու թիվ 1 ավագ դպրոցի կողմից հաստատված ներքին կարգերի և առկա իրավական հիմքերի համաձայն:
2. Կանոնադրությունում փոփոխություններ և լրացումներ կարող են կատարվել դպրոցական խորհրդի որոշմամբ՝ Աշակերտական օմբուդսմենի և աշակերտական ներկայացուցչության առաջարկությունների հիման վրա:
3. Սույն կանոնադրության պահանջները ենթակա են պարտադիր կատարման ինչպես Աշակերտական օմբուդսմենի, այնպես էլ նրա աշխատանքային խմբի անդամների կողմից:
4. Կանոնադրությամբ չկարգավորված հարցերը կարգավորվում են դպրոցի ներքին կարգապահական կանոններով և կրթական համակարգում ընդունված օրենքներով ու կանոնակարգերով:
5. Կանոնադրությունը ուժի մեջ է մտնում այն ընդունելու պահից և տարածվում է բոլոր աշակերտների, ուսուցիչների ու աշխատակիցների վրա: